

Потисничеството имъ надъ мѣстното население, което е било робъ на потъ и кефове, жертва на страсти и суровостъ, не е останало нечуто, безъ отгласъ у предбалканскитѣ свободолюбци и заклети врагове на полумесеца. Имената на Сливенскитѣ войводи отъ края на XVIII-я и началото на XIX-я вѣкъ сж тѣсно свързани съ тия на татарскитѣ султани по Сливенско, Ямболско и Новозагорско.

Второстепеннитѣ стимули на Сливенското хайдутство сж: *привилигираното положение на по-голъмата частъ отъ Сливенци и пушкарството* (тюфекчилъка).

Заваренитѣ отъ турцитѣ срѣдневековни български правдини върху стари класови различия, потвърдени и преработени отъ робствения режимъ подъ имената: *войниклъкъ, дервентджийство, харбалкъ, дуганджийство* и т. н. сж значително влияли върху духа на Сливенеца. Преди всичко, той е знаелъ, че неговитѣ дѣди сж имали царщина и сж се радвали на отличия, за каквито сочели самитѣ имъ облѣкла, носени въ Сливенъ до 1800 г. По-голъмата частъ отъ гражданитѣ сж имали право да се обличатъ по старому, да ездятъ конь съ седло и стремена и да носятъ оржжия.¹⁾ Тия правдини, очевидно, сж туряли Сливенеца на една по-свободна и автономна нога,

Привикналия „войникъ“ да придружава турскитѣ войски въ време на война, да развява байракъ при звуковетѣ на народни пѣсни и гайди, на пжтъ прѣзъ цѣла Тракия за Цариградъ и т. н. — всичко това му е внушавало духъ на свобода, полетъ на волностъ. *Дервентджийтъ* сж били истински царе на проходите и отъ тѣхъ е зависяло да се пропуснатъ или не пжтницитѣ. *Харбаджийтъ* сж биле истинска гвардия на града въ време на разбойнически нападения и сж боравяли съ своитѣ остри, къси копия. *Дуганджийтъ*, които сж носели ежегодно по единъ дресиранъ соколъ на султана въ Цариградъ, сж ходѣли на ловъ рамо до рамо съ него, когато иначе, както носенето на оржжие, тѣй и ловътъ сж били забранени за раята.

Но нѣщо повече: Сливенъ до срѣдата на миналия вѣкъ е билъ и „фабрика на оржжия“, както се изразява поручикъ Енехолмъ въ 1830 г. Тука сж се правели, отъ българо-Сливенци, най-хубавитѣ пушки и карабини, прочути изъ цѣлата турска империя. Въ това отношение Сливенеца още преди да излезе въ Балкана се е учелъ въ родния си градъ — арсеналъ, какъ да се цѣли съ „пушка бойлия.“ Не малко е помагало и обстоятелството, че той е знаелъ самъ да си прави барутя, тѣй като, вѣнъ отъ тюфекчийницитѣ, въ Сливенъ е имало и фабрики за барутъ, или тѣй нареченитѣ запомнени и до днесъ: *барутчийници*.

¹⁾ Всичко това до 1839 г. е било забранено за простата рая.